ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ, ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ, ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ γιατρός. — Ἡσυχάστε, φίλε μου. Θὰ ξαναγυρίστε καὶ θὰ τὰ ποῦμε.

Ὁ ἄρρωστος.— Δὲν σᾶς κρύβω ὅτι εἶμαι πολὺ ἀνήσυχος.

Ὁ γιατρός.— Ἔχετε ἄδικο. Ἐγὼ ποὺ σᾶς μιλῶ ἔχω τὴν ἴδια ἀρρώστεια μὲ σᾶς.

Ὁ ἄρρωστος.— Ναί, ἀλλὰ δὲν ἔχετε καὶ τόν... ἴδιο γιατρό.

***

Ἡ Ραχήλ, ἡ διάσημη τραγωδὸς δὲν ἦτο οὔτε ἑβραία, οὔτε διαμαρτυρομένη. Ἀλλὰ δὲν ἦτο οὔτε καθολική. Ἡ περιπέτειες τῆς ζωῆς της ποὺ εἶχαν ἀρχίσει ἀπὸ τότε ποὺ ἦταν βρέφος δὲν τῆς ἐπέτρεψαν νὰ μάθῃ σὲ ποιὸ θρήσκευμα ἀνῆκε ἐκ καταγωγῆς. Ἀλλὰ στὸ τέλος τῆς ζωῆς της ἠπόσθη τὸν καθολικισμὸ καὶ ἔγινε μάλιστα θεοφοβούμενη. Τότε κάποτε σὲ μιὰ ἐξομολόγησι ἐρώτησε τὸν πνευματικό της ἂν ἦταν ἁμαρτία τὸ νὰ τὴν εὐχαριστῇ ν' ἀκούῃ νὰ λένε πώς ἦταν ὠμορφη.

Ὁ καλὸς ἱερεὺς ἀπήντησε στὴν καλλιτέχνιδα ποὺ εἶχε περισσότερο ταλέντο παρὰ ὠμορφιά.

— Μὰ βέβαια, τέκνον μου. Γνωρίζετε πολὺ καλὰ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐνθαρρύνῃ κανεὶς τό... ψεῦδος !...

***

Ὁ Ζακόμπ, ποὺ εἶνε τόσο φουκαρᾶς ὁ καϋμένος, ἐξομολογεῖται σ' ἕνα φίλο του πῶς ἂν δὲν ὑπῆρχε ὁ σκύλος του τοὺς τελευταίους μῆνες θὰ εἶχε πεθάνει ἀπὸ την πεῖνα.

— Καὶ τί μπόρεσε νὰ σοῦ κάμῃ ὁ σκύλος σου ; τὸν ἐρώτησε μὲ ἀπορία ὁ φίλος του.

— Τὸν ἐπούλησα τρεῖς φορὲς ὡς τώρα. Κάθε φορὰ ποὺ τὸν δίνω ξαναγυρίζει στὸ σπίτι καὶ τὸν ξαναπουλῶ.

***

Οἱ δυὸ σύζυγοι τὰ λένε πέρνοντας τὸ τσάϊ

— Τί θὰ ἔκανες Γιῶργο, ἂν μ' ἔχανες ; ἐρωτᾶ ἡ γυναίκα.

— Φεωχή μου, Μαντελέν, μοῦ φαίνεται πὼς θὰ γινόμουν τρελλός.

— Θὰ παντρευόσουν ἄλλη γυναίκα ;

— Ἄ ! Θὰ γινόμουν τρελλός, ἀλλὰ ὄχι μέχρις αὐτοῦ τοῦ σημείου !

***

Ἕνας Ἑβραῖος καὶ ἕνας καθολικὸς κάθηνται στὸ καφφενεῖο κι' συζητοῦν πολὺ φιλικά, ἀλλὰ μὲ κάποια ζωηρότητα. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ καθολικὸς παρατηρεῖ ὅτι τὰ μάτια τοῦ συντρόφου του εἶνε καρφωμένα στὸ ἴδιο σημεῖο κοντὰ στὴν πόρτα τῆς εἰσόδου.

— Μὰ τί σοῦ προκαλεῖ τόσο τὸ ἐνδιαφέρον καὶ κυττάζεις ἔτσι ; τὸν ἐρώτησε στὸ τέλος.

— Κυττάζω μὴ μοῦ κλέψουν τὸ πανωφόρι μου, εἶπε ὁ ἑβραῖος.

— Εἶσαι ὑπερβολικός, εἶπε ὁ ἄλλος. Δὲν μὲ βλέπεις ἐμένα. Κι' ἐγὼ τὴ γράμασι ἐκεῖ καὶ ὅμως δὲν ἀνησυχῶ καθόλου.

— Μὰ ἐσὺ δὲν ὑπάρχει λόγος πειὰ νὰ ἀνησυχήσῃς. Πρὸ μισῆς ὥρας ἐπέρασε κάποιος... ἐφόρεσε τὸ πανωφόρι σου κι'. . . ἔφυγε !...

***

Ἕνας ἄνθρωπος ἔκλαιγε ἀπαρηγόρητα σ' ἕνα τάφο στὸ κοιμητήριο τοῦ Σαὶν Μπριέκ.

Κάποιος ποὺ περνοῦσε ἀπό κεῖ τὸν ἐρώτησε μὲ συμπάθεια ἂν ἔκλαιγε τὴ μητέρα του ἢ τὸ παιδί του.

— Ὄχι, εἶπε ἐκεῖνος. Θὰ εἶχα πάψει τότε πρὸ πολλοῦ. Ἀλλὰ ἐδῶ εἶνε θαμμένος ἕνας ἄνθρωπος ποὺ μόνον ἐγὼ εἶμαι σὲ θέσι νὰ ξέρω πὼς ἦταν ὁ πειὸ δυστυχισμένος στὸν κόσμο ὅσο ἔζησε.

— Ποιὸς εἶν' αὐτός ;

— Ὁ πρῶτος ἄντρας τῆς γυναίκας μου !...

ἔλεγε :

— Ἔπ ! σ' ἐτσάκωσα !...

Τρέμοντας ἀπὸ ἀγωνία, ὁ Ραοὺλ μουρμούρισε :

Πῶς βρέθηκες στὸ χορό ;

— Ἀπλούστατα, ἀποκρίθηκε αὐτὴ σοβαρά, θέλησα νὰ ἰδῶ τί θἄκανες κεῖ-πέρα.

— Καὶ τώρα ;... ἐταράχθη αὐτός, διαβλέποντας πειὰ τὴν κατάρρευσι τῆς εὐτυχίας του.

— Τώρα... σὲ συγχωρῶ, τοῦ εἶπεν ἐκείνη πέρνοντάς τον ἀπὸ τὸ χέρι καὶ σύροντάς τον πρὸς τὸ σπίτι τους. Ναί, Ραοὺλ, σὲ συγχωρῶ. Εἶδα πὼς ἔπληττες στὸ χορό. Δὲν μπορεῖς νὰ ζήσῃς χωρὶς ἐμένα. δὲν εἶν' ἔτσι ;...

— Ναί, ψιθύρισε αὐτός.

— Μ' ἀγαπᾶς Ραοὺλ ;

— Ναί, ὅσο ποτὲ ἄλλοτε, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

Στάθηκαν στὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ τους, ἔσκυψε ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλο καὶ φιλήθηκαν μὲ πάθος, ὅπως τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἀγάπης των....

Μετάφρ. **Τ. Βώκου**

Η ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΤΑ ΑΓΑΛΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀρχαῖα καὶ νέα. Ὁ «Ξυλοθραύστης» τοῦ Φιλιππότη καὶ ἡ ἱστορία του. Ἄγαλμα ὡς εἶδος... Ἐπιτάφιος. Τὰ βάσανα ἑνὸς γλύπτου. Ἡ αἰσθητικὴ τοῦ ἀγάλματος, κλπ.

Στὴν ἀρχαία ἐποχὴ αἱ Ἀθῆναι ἦταν ἕνα ἀπέραντο ἑρμογλυφεῖο. Οἱ ναοί, ἡ πλατεῖες, οἱ δρόμοι ἦταν στολισμένοι μ' ἀγάλματα ἀρίστης τέχνης, μεγάλης ἀξίας ποὺ ὁ ἀριθμὸς των ὑπερέβαινε τὶς τρεῖς χιλιάδες !

Στὰς σημερινὰς Ἀθήνας τ' ἀγάλματα μετριοῦνται στὰ δάχτυλα. Ἐκ τούτων τὰ κυριώτερα εἶνε τὰ ἑξῆς :

1). Ἡ Ἀθηνᾶ, ὁ Ἀπόλλων, ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Πλάτων ποὺ κοσμοῦν τὴν πρόσοψι τῆς Ἀκαδημίας. Τὰ δύο πρῶτα εἶνε ἔργα τοῦ ἕλληνος γλύπτου Δρόση, καθὼς καὶ τὰ ὡραιότατα ἀνάγλυφα τῶν ἀετωμάτων τοῦ κτιρίου.

Τοῦ Σωκράτους καὶ Πλάτωνος, ὁ Δρόσης ἐξετέλεσε μόνο τὰ πρωτοπλάσματα σὲ γύψο, τὴν ἐκτέλεση ὅμως ἔκαμαν ἕνας Ἰταλὸς τεχνίτης καὶ ἕνας Γερμανός.

2). Ὁ Κοραῆς, στὸ περιβολάκι τοῦ Πανεπιστημίου, εἶνε ἔργον τοῦ Τηνίου καλλιτέχνη Βιτάλη, καθὼς καὶ ὁ Γλάδστων στὸ ἴδιο μέρος.

3). Ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος Ε' καὶ ὁ Ρήγας Φεραῖος εἶνε ἔργα καμωμένα μὲ τὴ συνεργασία τοῦ Κόσσου καὶ τοῦ Βιτάλη.

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

Ὁ Γάλλος θεατρικὸς συγγραφεὺς ΣΑΡΑ ΜΕΡΕ, τοῦ ὁποίου ἔργα ἐπαίχθησαν τελευταίως στὰς Ἀθήνας.

4). Οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ Βαλλιάνοι στὴν Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη, εἶνε ἔργα τοῦ Κεφαλλῆνος γλύπτου Μπονάνου.

5). Οἱ ἀδελφοὶ Ζάππαι (στὸ πάρκο τοῦ Ζαππείου) ἔργα τοῦ Κόσσου καὶ τοῦ Βρούτου.

6) Ὁ Βαρβάκης (Ζάππειον) ἔργο τοῦ Βρούτου καὶ ὁ Βύρων ἔργον τῶν Γάλλων Σαπού καὶ Φαλιέρ.

7). Ὁ Ἀβέρωφ (Στάδιον) ἔργον Βρουτου.

8) Ἡ Κοιμωμένη (Α' Νεκροταφείου) ἔργον Χαλεπᾶ.

9) Ὁ Κολοκοτρώνης, χάλκινο, πλησίον τῆς Βουλῆς, ἔργον Σώχου.

10). Ὁ Σολωμὸς (Ἐθνικὸς Κῆπος) ἔργο Θ. Θωμοπούλου.

11). Ὁ Κένταυρος (πλατεῖα Συντάγματος) ἔργον Αὐστριακοῦ γλύπτου.

Τὸ καλλιτεχνικώτερο ὅμως ἄγαλμα τῶν Ἀθηνῶν εἶνε ἀναμφιβόλως ὁ Ξυλοθραύστης τοῦ Φιλιππότη, ποὺ ἐστήθηκε στὴν πλατεῖα Κήπου στὰ 1908. Ὁ Τήνιος γλύπτης ἐφιλοτέχνησε τὸ ἀριστούργημα τοῦτο πρὸ 54 ἐτῶν στὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πατησίων ἀτελιέ του καὶ τὸ ἔργο του ἐθαύμαζαν ὅσοι περνοῦσαν ἀπὸ ἐκεῖ. Ἀλλ' ἂν οἱ ἄλλοι ἐθαύμαζαν τὸ ἔργο τοῦτο τοῦ καλλιτέχνου ὁ ἴδιος μαραινότανε βλέποντας νὰ παραγνωρίζεται τὸ ταλέντο του. Κάθε παραμονὴ Πρωτομαγιᾶς ὁ Φιλιππότης ἄνοιγε διάπλατη τὴν πόρτα τοῦ ἐργαστηρίου του καὶ στὶς τέσσερες γωνιὲς τοῦ Ξυλοθραύστη ἄναβε κεριὰ καὶ τότε τὸ ἄγαλμα φαινότανε σὰν ἐπιτάφιος !...

Καὶ ἄλλα ἔργα τοῦ Φιλιππότη διακρίνονται γιὰ τὴν πρωτοτυπία τους καὶ τὴν ἔκφρασί τους, ὅπως ὁ Ψαρᾶς ποὺ εἶχε ἀγορασθῆ ἀπὸ τὸ μακαρίτη Γεώργιο Α' κ' ἐστόλιζε τ' ἀνάκτορα τοῦ Τατοΐου, ὁ Θεριστὴς βραβευμένος στὴν Ἔκθεσι τῆς Ρώμης καὶ ἀγορασθεὶς ἀπὸ τὸ Συγγρό. Τὸ τελειότερο ὅμως ἔργο του εἶνε ὁ Ξυλοθραύστης, ποὺ ἔχει καὶ τὴν ἱστορία του :

Γιὰ νὰ τὸ κατασκευάσῃ ὁ καλλιτέχνης ἐργάστηκε μ' ἐνθουσιασμὸ κ' ἐπιμονὴ ὁλόκληρα χρόνια. Ἀναγκάστηκε ν' ἀλλάξῃ 28 μοντέλα, τὰ ὁποῖα τότε ἦταν σπάνια καὶ ὅμως κατώρθωσε μὲ ὅλη αὐτὴ τὴν ἀλλαγὴ μοντέλων νὰ δώσῃ ἑνότητα στὴν ἐργασία του.

Εἰκοσιεπτὰ χρόνια εἶχε τὸ γύψινο πρόπλασμα στὸ ἐργαστῆρι του καὶ κανεὶς δὲν βρισκότανε νὰ τοῦ τὸ παραγγείλῃ σὲ μάρμαρο. Τέλος ὁ Φιλιππότης ἀπελπισθείς, ἀπεφάσισε νὰ τὸ κάνῃ ὁ ἴδιος καὶ ἐδούλεψε στὸ μάρμαρο δυὸ ὁλάκερα χρόνια.

Τῷ 1900 ἐτελείωσε τὸν Ξυλοθραύστη του καὶ θὰ τὸν εἶχε γιὰ πολλὰ χρόνια ἀκόμη βάρος στὸ στῆθός του, ἂν ὁ συνάδελφος τοῦ καλλιτέχνη Βρουτος δὲν συνεβούλευε τὸ δήμαρχο Ἀθηναίων νὰ τὸ ἀγοράσῃ. Ὁ Δῆμος ἀπέκτησε μόνο ἀντὶ 15,000 δραχμῶν καὶ μὲ τὴ συμφωνία νὰ πληρωθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο σὲ τρεῖς ἐτήσιες δόσεις ἀπὸ 5,000 δραχμές !...

Ἡ θέσις, στὴν ὁποία ἐτοποθετήθηκε ὁ Ξυλοθραύστης κρίνεται ἀπὸ τοὺς εἰδικοὺς καταλληλοτάτη, γιατὶ ἡ μικρὴ αὐτὴ πλατεῖα ἐπιτρέπει τὴ χαμηλὴ βάσι ποὺ ἀπαιτεῖ αἰσθητικῶς τὸ ἔργο.

Πρὸ ἐτῶν ἄγνωστοι ἀκρωτηρίασαν μιὰ νύχτα τὸ ὡραῖο αὐτὸ ἄγαλμα. Κανεὶς δὲν ἤξερε τοὺς δράστας. Ματαίως ἐνήργησε ἡ ἀστυνομία. Μετὰ ἔτη τέλος κατέδοσε τὸν βάνδαλον μία... γεροντοκόρη. Ἦταν... φίλος της, τσακώθηκαν, γκρίνιαξαν, δάρθηκαν καὶ γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῇ μαρτύρησε στὴν ἀστυνομία τὴν πράξι του !...